

БИРИНЧИ ТЕРИМДА 40 ЦЕНТНЕРДАН

Ажойиб натижа!.. Биринчи машина теримда ҳар гектардан 40 центнердан ҳосил янги олинди! Бундай кўрсаткичга камдан-кам эришляди.

Ҳўжалик партия ташкилот секретари А. Давришев била мазкур дала томон йўл олди. Ташаббускор деҳқон Наби Урибоев эгит оралаб юрган эди. Паст бўй, лив, чуваккина, қалин қора қошлари чехрасига ярашиб турган. 60 баҳорни кўрган бўлишига қарамай ҳамон ёшлардек сергайрат, тинч намлигини билмайдди. Шунинг учун уни каттадан кичик ҳўрмат қилади. Устоз пахтакор, деб таърифлашади.

Бир қарасангиз, у, ёш йигитлардек велосипед ҳайдаб кетатган бўлади. Базан «Москвич» машинаси. Да ёзиллаб ўтади. Ўза парварши даврида эса тракторчиларга қўшилишиб култивация қилган кешлари кўп бўлган. У ҳар бир ишнинг саранжом-сарипта ва сифатли бўлишини хошлайдди. Бирор табири кўнгалдадек бажарилмасе борми, оромни бўзайди. Югуради, елади. То ишни битирмагунча қўнгли ўзинга тушмайди.

У бир вақтда оддий тракторчи эди. Қарийб 15 йилдан бунда эса бригадирлик қилаётди. Ўтган йили унинг бригадаси ҳар гектардан 57

центнердан хирмон кўтарди. Колхоз бўйича энг юқори кўрсаткичга эришди.

Бу йил ҳам Наби Урибоев бошдаги коллектив ажойиб ташаббус билан чиқди. Улар ҳар гектардан 60 центнердан хирмон кўтарди, деб элга ваъда бердилар. Бу ташаббус област партия комитети томонидан маъқулланди.

Наби ака билан ҳолаҳвол сўрашар эканмиз, унинг ана шу фазилатларини кўз ўнгимизга келтирдик. Кенг дала, пахталар чамандек очилган. Бу ерда биздан ташқари Ўзбекистон ССР қишлоқ ҳўжалик министрлиги вакили, колхознинг бош агрономи, механизатор ва бир неча киши бор эди. Улар ҳам ҳосилиниг нақадар мўл бўлишидан қувониб, биринчи теримда янги олинган пахта миклдорини чамалаб кўришаркан эди. Чиндан ҳам 40 центнер.

— Қозонда бўлса чўмичга чиқади, биродарлар,— деди Наби ака.— Озунча тер тўқмадик. Мана энди ҳосил чўғи, салғони ҳаммамизни қувонтирарди. Ҳар гектар ерда 120 минг тўндан кўчат сақлаб, уни кўз қорачиқдек асраб-авайладик. Ҳар туп кўчатда ўртача 12 тадан бўлиқ қўсақ пишиб еттиди. Партиянинг бўлажак сўзсизда олган юксак мажбуриятини сўзсиз бажаришди.

Далалар машина теримига сифатли тайёрланган эди. Шунинг учун ҳам механизаторларнинг иш унуми ниҳоят юқори бўлаётди. Наби аканинг ўғли Маҳмуд Уринбоев теримнинг биринчи кўнгли «зангори кема» си бункердан 15 тонна, унинг ҳамкасби Сафар Тоқиев 10 тонна пахта тўқди. Аста секин сўрғат кўтарилди.

Мен кўшни бригаданинг механик-ҳайдовчиси Мутал Турлибеков билан мусобақалашганим,— дейди Маҳмуд.— Мавсумда 270 тонна пахта теримга сўз берганмиз.

Маҳмуд ота изидан бориб, ёшлардан пахтакорлик касбига меҳр қўйди. Механизаторлар тайёрлаш курсини битиргач далага чиқиб меҳнат қила бошлади. У ҳар бир ишни вақтида, маромида қилишга одатланган.

Колхозда айни кунларда машина терим авж олиб кетди. Кенг ва бепоён пахта, зорларда 28 га қич «зангори кема» жаллон ўрмонда. Уларнинг иши икки сменада ташқил этилган. Сағтор Музаффаров, Тўрон Орикуллов, Узоқ Фармонов, Эркин Ибромов сингари механик, ҳайдовчилар ҳар кун 7—8 тоннадан пахта термоқдалар. Улар 95 процент ҳосилини машинада териб олишга бел боғатганлар.

Б. ҲАЛИЛОВ,
Ғалаба районидagi
Свердлов номидаги колхоз.

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Бекобод районидagi Маданият уйи ашула ва рақс ансамбли пахтакорлар ҳўзурига тез-тез ташриф буюрарди. Ўз сағига ўлаб бадий ҳаваскорларни бирлаштирган ансамбль коллективни ҳўжаликларнинг дала шўноқларида концертлар кўйиб туришди.

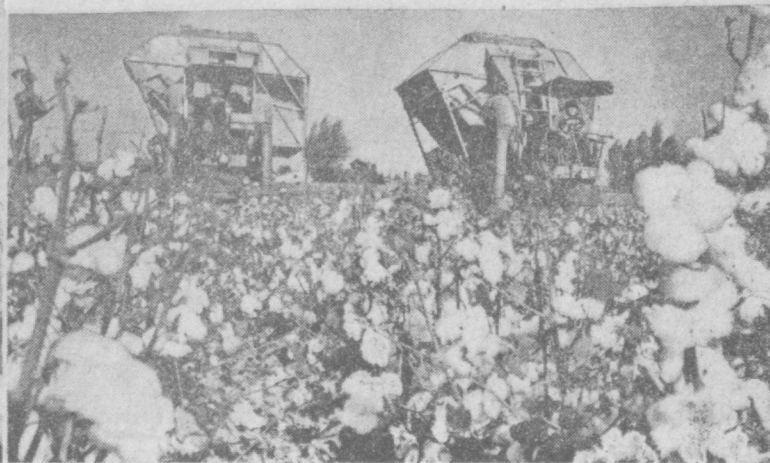
ҲАВАСКОРЛАР И Н Г

меҳнатчиларнинг одқишга сазовор бўлмоқда.

Пахта йигим-терими бошланғич бадий маданий хизмат кўрсатиш кўламини янада кенгайтирди. Ҳаваскорлар деярли ҳар кун пахтакорлар хизматида бўлишмоқда. Кўн-кеча ана шундай мазмунли концертлардан бири «Коммунизм» колхозда бўлиб ўтди. Ансамбль аъзолари ижросида айтилган классик ва замонавий кў-

Бўка районидagi Ҳамза номидаги колхознинг М. Қўшбоев бригадаси аъзолари элик центнерчилар ҳаракатига қўшилиб меҳнат қилмоқдалар. Теримда машиналар ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Суратда: (чапдан) мохир механизатор Убайдулла Жўраев. У мавсумда 180 тонна пахта терим мажбуриятини олган. «Зангори кема»лар пахтазорда.

А. Абалиев фотолари.

ЖАСУР САРКАРДА

МИРКОМИЛ МИРШАРОВОП
ТУФИЛАН КҮННИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

Миркомил Миршаров Туркистонда граждонлар урушининг актив катнашчиси, кўча куринган саркарда эди. У ҳозирги Жамбул шаҳрида чўпон оиласида дунёга келди. 12 йилда отадан етим қолди. Тўнчи тавозиси Миршаровлар оиласини Тошкент шаҳрига етказиб келди. Миркомил боқлар зингида хизматкор бўлди. Бир вақтнинг ўзиде саводини ҳам чиқарди. Оғир шароитда турт йиллик рус-тузем мактабин тугаллади. Унинг Тошкентда рус революцион кайфиятидаги ишчилар билан танишуви келажак тақдирига катта таъсир кўрсатди.

М. Миршаров Улу Октябр революцияси ғалабасини шоду-туррамлик билан кўтиб олди. 1918 йилнинг июнида биринчилар қатори Коммунистик партия сағига кирди.

1918 йилнинг 16 январь.

Туркистон Халқ Комиссарлар Совети ўлкада кўнглиги Кизил Армия қисмларини ташқил қилиш ҳақида қарор қабул қилди. Шу йил 19 январда 26 январда Тошкентда бўлиб ўтган Советларнинг 4-ўлка сьезди бу декретни маъқуллади ва маҳаллий Советларга «Социалистик армия ташқил қилишга кириш» ҳақида қўрсатма берди. Туркистон Халқ Комиссарлар Совети ўлкада социалистик армияни ташқил қилиш учун бир миллион сум пул ажратди. Туркистонда Кизил Армиянинг актив ташқилотчилари орасида Миркомил Миршаров ҳам бор эди.

М. Миршаров кўча куринган революционерлар, жумладан Низокидин Хўжеев билан биргаликда Тошкентнинг Эски шаҳрида буржуа милитаризмга ва сул эсерларига қарши қўшқатқич курашлар олиб борди.

1919 йилнинг таркий январь кунлари, бутун Тошкент коммунистлари ва меҳнатчилари учун жиддий синов вазифасини ўтади. Уша вақтда шеҳарда Советларга қарши исёнчилар баш кўтарган эди. Исёнчилар бошлиғи хон Осинов 18 январдан 19 январга ўтар кечаси иккинчи полкка қаршиларини эғаллаб олди. Уша кун исёнчилар кўндал кўрбон бўлди. Марказий кургон, баш темир йўл установалари ва Озодлик уйдан ташқари шаҳарнинг барча қисми исёнчилар қўлга ўтган эди. Октябрчилар Туркистонда партия ва совет раҳбарларини йўқ қилганларига қарамай, Тошкент коммунистлари ишчилар ва Кизил армиячиларни бирлаштириб, исёнчиларга қарши курашни уюштира олдлар.

Коммунистлар раҳбарлигида қисқа вақт ичиде баш темир йўл установалари исёнчиларга қарши ҳўжум уюштиришнинг асосий тавассути айлантирилди. 19 январь тоннада бир ердан установа ва саноат корхоналарининг курваланган ва куролсиз ишчилари, партия ва совет оргонларининг раҳбарлари, 4-Туркистон полки солдатлари, Тошкентда жойлашган Оренбург ҳарбий инструментлар мактаби студентлари — қўнглиги, Улу Октябр гоғлари ким учун қарли бўлсе, ҳаммалари исёнчиларга қарши курашга етказилди.

Установага 1,5 мингдан ортиқ кизил аскар ва ишчи тўланди. Улар орасида узбек тили екиллари ҳам анчагина эди. Жўлабдан, Низокидин Хўжеев ва Миркомил Миршаров бошчилигидаги эскиҳар партия дружиналари аъзолари, Н. Божомов бошчилигидаги Эски шаҳар милицияси отряди рус ишчилари ва кизил аскарлар билан биргаликда исёнчиларни тор-мор қилишда иштирок этишди. Шу тонгда Осинов ва унинг малейлари Туркистон партия ва совет оргонларининг раҳбарларини ваҳшиёна қийнаётган эди.

1935 йилда М. Миршаров Совет Иттифонининг Монғолия Халқ Республикасидаги ҳарбий атташеси қилиб таъинланди, кейинроқ Шимолий Кавказ ҳарбий округида ташқил этилган кўп миллатли дивизияга командирлик қилди. Партия ва халқ Армиясида Миршаровнинг қаврга юбормасин ва қайси лавозимга таъинланмасин, ҳамма жойда у истеъодли ҳарбий бошлиқ, Коммунистик партиянинг саноқетли феразиди эканлигини кўрсатди. Унинг номи Ватенда хизмат қилишининг намунаси сифатида жағланмоқда.

С. ОХУНЖИЕВ,
генерал-лейтенант.

Чет эл Янгиликлари

БУТУН КҮЧ ТИНЧЛИКНИ САҚЛАШГА

СОФИЯ. 23 сентябрь. (ТАСС махсус мухбириди). Жаҳон Тинчлик кенгашининг ташаббуси билан қақрилган халқларнинг жаҳон тинчлик парламенти бутун бу ерда иш бошлади.

Мўл-табар анжумани шунда 130 дан ортиқ мамлакат турли жамоат доираларининг икки мингдан зиёд вакили қатнашмоқда. Улар реакцион империалист кучларининг халқро ваиятини ҳаддан ташқари чигаллаштириш йўлидаги уришларига қарши қарши чиқиш, бутун тараққийларар нисониятини янги урушнинг олдини олиш йўлида жипслашишга даъват этиш учун Болгария пойтахтига тўланишди.

БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг раиси Т. Живков анжуман қатнашчиларини таъриқлаб нутқ сўзлади. У ишонч билан айтдики, халқларнинг жаҳон тинчлик парламенти халқларнинг тинчликда яшашга бўлган буюкмас иродасини қўрсатуви янги наъмонига айланади.

БАБРАК КАРМАЛНИНГ МАКТУБИ

КОВУЛ. 23 сентябрь. (ТАСС). Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР революцион кенгашининг раиси ва Бош мирияси Бабрак Кармал Соғияда иш бошлаган халқларнинг жаҳон тинчлик парламенти қатнашчиларига мактуб йўллади. Бахтар агентлиги тарғатган мактуб текстиде халқро империализм ва реакцион Афғонистон Республикаси қарши кирдиқорлари қаттиқ қоралланган, бу кирдиқорлар бутун дунёда тинчликка ҳавф солаётганлиги ўқитиб ўтган. Афғонистон халқи, дейилганда ҳўжжатда, бирон-бир мамлакатнинг мустақиллигига ва территориял бў-

ГДР ҲУКУМАТИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

БЕРЛИН. 24 сентябрь. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси ГДР давлат темир йўлларининг Ғарбий Берлиндаги линияларида иш издан чиққанлиги му-

туллигига тажовуз қилмоқчи эмас, аксинча у тинчликка жуда муҳтождир. Кўндаларимиз — Покистон бўлган Эрон, тезроқ қайта иборат олиб, мамлакатларимиз ўртасида бўлажак тинчликсаварлик ва яхши қўнчилиқ муносабатларининг ишончли муносабатларининг тақдир этишларидан умидвормиз, мана шу шароитдагина ва музокаралар йўли билангина мажбур муаммоларни ҳал этиш устуларини топиш, шунингдек Совет қўнчиларининг чекланган қисмларини Ватанида қайтариб юбориш мумкин бўлади. Ер курашининг шу регионда ҳақиний ва мустақкам тинчлигини шу йўл билангина таъминлаш мумкин.

носабати баян Ғарбий Берлин сенати ва шаҳар полициясининг масъулиятчиларча позициясига қарши норозилик билдириди.

ПАХТАЗОРДА ЖАСОРАТ КЎРСАТАЙЛИК

БРИГАДАМИЗ коллектив мўл ҳосил усталири ташаббусига қўшилиб ўнчи беш йилликнинг якуловини йилида 90 гектар майдоннинг ҳар гектардан 50 центнердан «оқ олтин» этиштириш учун курашапти.

Ҳозирги кунларда бу юксак маррани эғаллаш учун ҳал қилувчи кураш — йигим-терим кетяпти. Бригадамизда этиштирилган ҳосилни қисқа муддатда несонбод қилмай йиғиштириб олиш кўп яхиятдан беш меҳаник-ҳайдовчиларга боғлиқдир. Зеро, беш элли ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб беришга аҳд қилганмиз.

Машина теримига 12 сентябрда киришдик. Ўза дефолациясини сифатли ўқатилганлиги, машиналар даяти жойлари яхши тайёрланганлиги тўғрисида дастлабки кунлардаги агрегатларимиздан юксак унум билан фойдаланилган. Менин унм кунига «зангори кема» бункеридан хирмон 10—12 тоннадан «оқ олтин» тўқияман. Ҳозирча машинада терган пахта 100 тоннага яқинлашиб қолди.

Терим агрегатларидан унумли фойдаланишда ишчи инноволликларининг илгор тажрибаси асосида таъин этилганлигиз қўл келмоқда. Бригадамизда ишла-

ётган ҳар бир пахта терим машинасига ўқатдан тележика киритиб қўйилган. Бу машинада терилган пахтани тўппа-тўғри қабул пунктга йўнатиш имконини бераётди. Махсус запарва агрегатлари ёнида мўл-табар пахтакорларни бевосита пахтазорга келтириб турибди. Булиминиздаги кўча установа соловчи слесарлари ҳам машиналаримизнинг техника қаровини ўтказишнинг далада йўлга қўйишган.

Машина теримига юқори натижаларга эришилганимизда социалистик мусобақа ҳам катта роль ўйнапти. Ҳўжалигимизда барча меҳаник-ҳайдовчилар ўртасида меҳнат беллашуви авж олиб кетган. Мусобақа ҳар беш кунда якуновли илгорларни вишпель ва пул мукофотлари билан тақдирланмоқдалар.

Мен 2-бўлимнинг мохир меҳаник-ҳайдовчиларидан бири Шомир Тўхтаев билан мусобақалашаман. Ҳамкасбин иш натижаларидан ҳар кун хабардор бўламан. У эришган ютуқлардан қувонаман.

Бу йилги мавсумда агрегатим билан 300 тонна пахта терим мажбуриятини олганман. Ўз сўзимнинг устидан чинчиш учун янада гайрат қиламан.

С. ИМОВОВ,
1-бўлим 3-бригада меҳаник-ҳайдовчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

Ҳозир чамандек очилган пахтазорларни кўриб қалбимиз қувонча тўлади. Ҳа, пахтакорларимиз бу йил ҳар қанбондан мўл ҳосил этиштиришди. Бу ҳосил 84 гектар майдоннинг ҳар гектардан 50 центнердан хирмон кўтариш юзасидан олган юксак социалистик мажбуриятимизни тўла ва ошириб бажарилишини таъминлайди. Эндиги вазифа унм теда, ёғин-сочинга қолдирмай йиғиштириб олишдир.

Совхозимиз меҳаник-ҳайдовчилари терим тақдирини ўз кўлариде эканлигини дилдан чуқур ҳис этган ҳолда ҳар дами олтинга тенг ҳўжирги кунларда ўғачга гайрат-шижоат билан меҳнат қилаётларин. Бригадамизда ҳам машина теримга қайтириб юборилган.

Машиналарда кўп пахта терим унинг бештўхтон ишлашига боғлиқдир. Шунинг учун мен «зангори кема»ни мавсумга ҳар тарафлама пахта тайёрлашга алоҳида эътибор берганман. Шу билан биргаликда ҳўжалигимизда кўча установалар ишчининг йўлга қўйилиши ва ҳар кун техника қаровининг ўтказиб турилиши машиналаримизнинг бекунсон ишлашини таъминлашди.

Ш. ТЎХТАЕВ,
2-бўлим 3-бригадасининг меҳаник-ҳайдовчиси.

мунтазам назорат қилиб бориш учун мажбур урта участка бўйича урта сифат комиссияси тўзилди. Уларни А. Худойбердиев, В. Д. Цой ва О. Абдуллаевлар бошқаришарди.

Социалистик мусобақанинг янги-янги формалари билан фойдаланилмоқда. Маса, даян, меҳаник ҳайдовчига сифатли терган ҳар тонна пахтаси учун 5 сум ўрнига 6 сум 80 тиғин тўланади. Бундан ҳам теримчи ва ҳам ҳўжалик бирдек моддий манфаатдордир.

Колхоз маъмурияти, айни бир вақтда далада ишлаётганлар учун қулай маданий-маънавий шартларни яратиб бериш ҳақида ҳам жиддий қайғурмоқда.

Н. ХИММАТУЛЛАЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидagi Ким Пен Ха номидаги колхоз.

Олтин кўз пахтазорлар узара йама ўз сепили ёйди. Бешоён далалар бутун худда биринчи қор ёққан кенгликларини аслади. Минг, лаб, миллионлаб юлдузча-ноқлардан ишполадек қўнлирт тоғдан жавоҳирлар нури туни ҳам ёритишди. Пахта меҳри, кумуш зар ишчи қалбаларга чўғ солган. Ана, теримчи қиз завок ошиб, ўз пўлат отига шўб билан қамчи босаётган механизаторга сўз қотяпти:

— Ҳўрманг, чавандоз йигит!

— Бор бўлип, пахтазор малликани!

Оддигон қалбиде шу тоб аниб бир ҳис туген урарди. Машина рулин пахтазорга аста бураган, қаттиқ ҳаёжонлаётганини аққол сезилиб турарди.

Бунинг боиси бор. У колхозда биринчи бўлиб ўз агрегатини теримга олиб чиқ-

К У З САХОВАТИ

Мусобақадони Набижон Ҳақимовнинг иккинчи бўлиб иш бошлади. Ҳар бирлари мавсумда эл хирмонига 200 тоннадан «оқ олтин» тўқинмоқчи.

Уша кун улар «Ўзбекистон» маркази машина бункеридан хирмонига 12 тоннадан пахта бўғиштирди. Гектар бошига 80 центнердан ҳосил йиғиштирилди. Бу баракали хирмондан далолат дая.

Ленин ва III даража Меҳнат Шўхрати орденларининг ишондорли ўртоқ Қотиб ака Саифалов бошдаги бригада аъзалари зарбдор беш йилликни зафарли якуновли партиямиз XXVI сьезиде

мунособ тўнелар тайёрлаш ишчи билан фидокорона меҳнат қилдилар. Далаларда олган юксак мажбуриятлар яраша мўл ҳосил этиштирилади. Бригада зарҳўнослари шу долзарб кунларда 130 гектар майдоннинг ҳар гектардан Ватанга қамиде 45 центнердан дурдона аржунон этиш ниятида теримчи авж олдиқормоқдалар.

Колхозда айни кунларда 30 дан ортиқ машина пахта теряпти.

Ҳосил бу йил бир мунча арта еттиди. Ҳўжалик раҳбарлари бун олдидан ҳисобга олиб қўйишган. Йигим, теримчи уюшқонлик билан,

илатовликлар методи асосида пахта ташқил этиш чоралари тайёрланди. Шу мақсадда урта терим-транс порт отряди ташқил этилди. Ҳозир уларга Ашир Худойбердиев, Нисматилла Раҳматиллаев, Маҳмуд Тейабоев, Эркин Хонаев, Нисе Сарвабоев, Ботирбой, Шерматов каби мутахассислар ботчилик қилишарди.

Дала — тележка — пункт маршрути бўйича ҳосил поездлари мунтазам қатнаб турибди. Ҳар бир бригадига 6 тадан тележка киритилган. Ҳар олти терим мамлакасига битта запарваччи ҳўжамат кўрсатяпти. Техника ердам ҳам намунали ташқил этилган.

— Ҳосилини чамалаб кўриб зимманимизга янги оширилган социалистик мажбурият қабул қилдик,— дейди бош нияктер Ким Валерий,— бу йил давлатга гектариде олдинги мажбуриятдаги 37 ўрнига 40 центнердан ҳамин 5640 тонна пахта сотиш ниятидамиз. Бу курашда меҳанизаторларимиз ҳал қилувчи кўздир. Улар мавсумда элли ҳосилнинг 87 процентдан эиэдрогини териб беришди.

Бу йил колхозда терим сифатига алоҳида аҳамият берилаяпти. Чўнги, юқори сортта топирилган аъло нал пахта — мўлмал даромад манбаидир. Иш сифатини

ЎЗБЕКИСТОНДА СОВЕТ МУЗИКАСИ БУТУНИТТИФОҚ ФЕСТИВАЛИ

МУЗИКА САНЪАТИНИНГ УЛКАН БАЙРАМИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти З. Ҳақназаров бадий раҳбарлик ва бош дирижёрлик қилаётган Ўзбекистон ССР Давлат фестивали куйларида «Баҳор» концерт залда ўз маҳоратларини намойиш этади. Суратда: Ўзбекистон ССР Давлат хизмат кўрсатган симфоник оркестри совет музикаси кўрсатган симфоник оркестр санъаткорлари машғулот С. Маҳмадов фотолари.

СЕҲРЛИ ОҲАНГЛАР ОЛАМИ

Нуралла ЗОКИРОВ.

Ўзбекистон ССР Композиторлар союзи правлениеси раисининг ўринбосари.

Бугун серкўёш республикада совет музика санъати фестивали бошланади. Ана шу улкан музика анжумани муносабати билан Ўзбекистонга Совет Иттифоқининг турли бурчларидан машҳур коллективлар, икромчилар ва композиторлар ташриф буюришди. Улар орасида Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг катта симфоник ва астрада-симфоник оркестрлари, Б. Полюсовский раҳбарлигидаги Москва камер музика театри, Эстония ССР Давлат академик эркеклар хори, Тожикистон ССР Давлат хотин-қиз рубобчилар ансамбли каби мамлакатимизда эътибор қозонган музика коллективларини кўриш—биз учун қувончли ҳақиқат.

Совет музика санъати Бутуниттифоқ фестивали Ўрта Осиёда биринчи марта ўтказилмоқда. Бу ўзига хос музика анжуманининг КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди асосида ташкил қилинганлиги биз музика санъати ижодкорларига катта масъулият юзлайди. Фестиваль кунларида совет музикаси тараққиётига салмоқли ҳисса қўшиб, ўз ижодлари билан эътибор қозонган Т. Хренников (Москва), Ф. Амиров (Озарбайжон), Б. Тертерян (Арманистон), А. Балабанов (Грузия), Р. Шейндин, С. Туликов (Москва) каби таниқли композиторларнинг янги асарлари энг яхши коллективлар ижросида томошабинлар ҳўқмига ҳавола этилади.

Совет музикаси куйларида Ўзбекистон композиторлари, бадий коллективлари ва таниқли ижрочилари ҳам актив иштирок этиб, ўз маҳоратларини намойиш қилади.

Композиторларимиз йирик симфоник асарлар, вокал-симфоник, музикали драма ва комедия асарлари, халқимизнинг қаҳрамонона меҳнатини мадҳ этувчи қўшиқлар яратиб боради. Катта ютуқларга эришмоқдалар. Бир қанча бастакорларимизнинг асарлари фақат Иттифоқимиз миқёсида эътибор қозонибгина қолмай, хорижий мамлакатлар музика коллективлари томонидан ҳам ижро этилмоқда, бу ҳол бизни севинтиради. Хусусан, истредали композитор, Бутуниттифоқ Ленин комсомол мукофоти лауреати Мирсодиқ Тоҳировнинг симфоник асарлари Чехословакияда, Сулаймон Юдаковнинг «Майсаранинг иши» операси ва «Насриддиннинг ёлғизлиги» балети Полядада намойиш қилинганлиги—Ўзбек совет музикаси тараққиётининг қанчалик юксалиб бораётганини далолат беради. Кейинги йилларда яратилган асарларнинг сон ва сифат жиҳатидан мўйил ўсишга эришганининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Бундай асарлар қаторида М. Юсуповнинг «Алиқамбар», Р. Абдуллаевнинг «Садоқат» опералари, Б. Бродягиннинг «Севги ҳақида афсона» опера-балети, У. Мусевнинг «Афсоналар водиссида» балети, М. Токиев, Б. Зейдман, С. Жалиловнинг симфониялари, С. Юдаковнинг «Галаба» операси, И. Акбаров, Б. Гисено, Ф. Янов-Яновский, Т. Курбановларнинг симфоник асарлари, Э. Қандаровнинг эстрада қўшиқлари, яна шулар жумласидир. Бундан ташқари кимс ва оммавий жанрларда ҳам кўп-лаб асарлар яратилди, юзлаб болалар қўшиқлари юзага келди. Бундай муваффақиятлар асарлардан фақатгина ҳиссини туйиш ҳаммамизни севинтиради, албатта. Бироқ композиторларимиз олдидан ҳали бажарилиши лозим бўлган муҳим вазифалар кўп. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг йиғинида қабул қилган «Ўзбекистон Композиторлар Союзининг республикада музика санъатини янада ривожлантириш соҳасидаги иш тўғрисида»ги қарорида таъкидлаб ўтилганидек, халқимизнинг қаҳрамонона меҳнатини тўла-тўқис акс эттирувчи, замонашларимизнинг мукамал образини яратувчи музика асарлари яна ҳам кўпроқ яратилиши керак. Айниқса, опера, балет, музикали драма, қўшиқ, хор санъати соҳасидаги фаолиятимиз кўнгиладигидек деб бўлмайди.

Айниқса, қўшиқ жанрининг ривожланиши республикаимиздагина эмас, Иттифоқимиз миқёсида ҳам актуал масала бўлиб турганлиги сир эмас. СССР Композиторлар Союзининг раиси Т. Н. Хренников композиторларнинг Бутуниттифоқ VI съезди минбаридан туриб, бу соҳадаги кўпгина муаммоларни бартараф этиш зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Ҳўш, бу муаммонинг асл моҳияти нимада? Бизнингча, йирик жанрдаги излашлар актив характер касб этиб, қўшиқ жанрига ҳиссаси анча оқоқлаб қолмоқда. Бундай ҳолга е авалли қўшиқлар қўйида, е гарбининг замонавий қўшиқларига тақлид характерида яратилган назм-матрасиз қўшиқларнинг пайдо бўлиши сабаб бўлмоқда. Бунинг энг аввало болалар учун ёнилаётган қўшиқларда, кейин эстрада музикасида учратмоқдамиз. Бу салбий ҳолатдан қутилишнинг бирдан-бир чораси—композиторлар ва қўшиқчи-шоирларнинг маърузи йўналишдаги ҳаракатларига масъулиятни қўйишдан иборат бўлмоғи лозим.

Республикаимизда бошланган совет музикаси Бутуниттифоқ фестивали турли миллат халқлари музика маданиятини намойиш қилиш, уларни бир-бирига яқинлаштириш ва интернационализм ағъналарини билан бойитиш мақсадига хизмат қилиш билан бир қаторда Иттифоқимизнинг энг яхши коллективлари ва таниқли композиторларнинг Ўзбекистонга ташриф буюриши—бизнинг музика санъатимиз ижодкорлари учун ҳам катта ижодий маҳорат мактаби бўлишига шак-шубҳа йўқ.

КАТТА АНЖУМАН

Ўзбекистонда ва умуман Ўрта Осиё республикаларида биринчи марта ўтказилган улкан анжуман—Совет музикаси фестивали ҳамда унинг якуновчи СССР Композиторлар Союзи Правленисининг сайёр Пленуми Коммунистик партиясининг XXVI съездида бағишланади. Бунда совет музикасининг КПСС XXV съезидан кейинги даврда эришган ижодий ютуқлари намойиш этилади. Фестиваль қатнашчилари фақатгина Тошкентдагина эмас, балки Самарқанд, Бухоро, Хоразм, Фарғона, Наманган, Андижон ва бошқа областлардаги шаҳар ва қишлоқларда ҳам концертлар берадилар, бу совет музикасининг бир ҳафта давомида бутун республикаимиз бўйлаб кенг янгилини таъминлаб, халқимизни ҳушунг этади.

Тошкент областининг турли районлари бўйлаб уюштирилган концертларда Москва камер хори, Давлат академик Шимол халқ хори каби ижодий коллективлар ҳамда кўпгина атоқли созанда ва хонандалар қатнашади. Бунда таниқли композиторларнинг турли жанрлардаги асарлари ижро этилади. Айни вақтда Тошкент шаҳрида бериладиган концертларда ижро этиладиган симфоник ва хор музикаси астрада ва камер музика асарлари билан бир қаторда бутун фестивал давомида Саврлов номли залда Москва камер музика театри кўрсатувлари ҳам томошабинларни ўзига чорлайди.

Фестиваль жараёнида томошабинларимиз

миз ва республика маданияти аربоблари бутун қўйилган совет музикаси эришган ютуқлар билан бевосита танишишга қолмасдан, миллий музика маданиятининг келажак равнақини таъминловчи сабоқ бўларли таъриблардан янада кенгроқ фойдаланиш имконига ҳам эга бўладилар. Айниқса, Совет Шарқи республикалари композиторларининг ўз миллий музикаларини ағъналарини рус ҳамда Гарбий Европа ва умуман замонавий композиторлик ижодиётига хос жанр ҳамда таъсирли воситалар билан ўзини бекитиришда эришган муваффақиятлари ва орттирган таърибларидан унумли фойдаланиш чораларини кўриш ва бу мақсадга ўзаро ҳамкорликни янада кенгайтириш масалалари алоҳида аҳамият касб этади.

СССР Композиторлар Союзи Правленисининг Тошкентда ўтказилган сайёр Пленумида ҳам республикаларро алоқаларини янада кенгайтириш, эришган ижодий ютуқлар билан ўзаро мунозаам танишиб боришни таъминлаш, ижодий ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни янада кўчаитириш масалалари алоҳида эътибор берилади. Айни вақтда, фестивал натижаларини (унда кўрсатилган асарлар даражаси ва умуман республикалардаги музикавий ҳаёт асосида) яқинлаб келажак режаларини амалга ошириш тадбирлари белгиланади.

Пленумда кўриладиган муҳим масала

лалардан бири—музикавий-эстетик тарбия масаласидир. Маълумки, музика санъатининг мураккаб жанрлари—опера ва балет, симфония ва бошқа симфоник асарлар, турли хор асарлари кабиларнинг маънавий моҳиятини чуқур ҳис этган ҳолда қалбдан қабул қилиш, ундан эстетик завқланишга мўйсасар этувчи муайян тинглаш малакасига эга бўлиш керак. Бу эса мактабларда, ўрта ва олий ўқув юртиларида, маюссаса ва корхоналарда, колхоз ва совхозларда олиб бориладиган музикавий тарбия даражаси билан бевосита боғлиқдир. Бу борада радио ва телевидениенинг кунлики музикавий оштинтирилари ҳам алоҳида аҳамият касб этади. Уюштирилган концертларда ижро этиладиган асарларнинг гўявий-бадий даражаси, моҳирона ижро этилиши билан бир қаторда музикавий эштинтирилари тематикасининг наптинган йўналишини доимо диққат марказида бўлиши керак. Бунда музикашунослар фаолияти, уларнинг музикавий-танқидий чиқишлари, музикавий-тарбиявий суҳбатларнинг даражаси ҳам муҳимдир. Айни вақтда турли ижодий коллективлар, театр труппаларининг ижрочилик ижтисотиларини доимо юксалтириб бориш ҳам зарурдир. Ҳудди шу муаммоларни ечин тадбирлари ҳам Пленумда муҳокама этилади. Умуман, Пленумда композиторлар ва музикашуносларнинг ижодий маҳоратлари борасида кўриладиган тадбирлар совет халқи маънавий ҳаётини янада юксалтиришга қаратилгандир.

Файзулла КАРОМАТОВ. Профессор, санъатшунослик доктори. Ҳамза номлидаги санъатшунослик институти музика бўлимининг мудири.

ДУСТЛИК ТАНТАНАСИ

Республикаимиз маданияти ҳаётида яна бир улкан воқеа—совет музикаси фестивали бошланмоқда. Мамлакатимизнинг турли бурчларидан Ўзбекистонга келган меҳмонлар бу ерда ҳар бир республика миллий музика мактабининг нақили сифатида иштирок этадилар.

Пойтахтимиз музика ихлосмандлари таниқли совет композиторлари ва етакчи бадий коллективлар билан учрашиб, уларнинг ижодидан баҳраменд бўладилар.

Айниқса, консерватория талабалари ҳаётида бу фестивал—бир умр эсда қоладиган воқеадир: унда биз турли жанрдаги янги асарлар, уларнинг муаллифи ва ижрочилари билан яқиндан танишиш имкониятига эга бўламиз.

Б. Полюсовский раҳбарлигидаги камер музика театри, эски ва замонавий музикалар камер оркестри, Москва камер хори ва бошқа коллективлар Тошкентда илк бор ўз санъатларини намойиш қиладилар. Айрим

меҳмонлар билан эса тақор кўришишга мўйсасар бўламиз. Шунингдек, фестивалда республикаимиз музика ижодкорлари ҳам актив иштирок этадилар.

Байрам кунларида бизнинг консерваторияда қизил қантаруллар, эсда қоладиган учрашувлар бўлиши кўпаймоқда. Студентларимиз эса байат томошабин эти эшитувчи бўлибгина қолмай, фестивал фаолиятида бевосита иштирок қилишади. Студент дўстларимизнинг баъзилари ташкилий комитет ва матбуот маркази ишларида ҳам фаолият кўрсатадилар.

Ўзбекистонда ўтадиган совет музикаси фестивали чиннакам маънода дўстлик ва санъат байрамига айланади, қардош республикалар ўртасидаги миллатлараро маданият алоқаларини бундан кейинги ривожда муҳим аҳамият касб этади.

А. МИНДИНА, Т. ТЕН. М. Ашрафий номлидаги Тошкент Давлат консерваторияси студентлари.

ХУШ КЕЛИБСИЗ

ОНА-ДИЕРИМИЗДА совет музикаси Бутуниттифоқ фестивалининг ўтказилиши биз, ўзбек композиторларини чексиз қувонтиради. Негаки, бу анжуманда бир эзгу мақсад йўлида ижод қилаётган ҳамкасб дўстларимиз билан учрашамиз, уларнинг янги асарлари билан яқиндан танишиб, ўзаро ижодий мулоқотда бўламиз. Совет музика санъатининг кейинги йилларда яратилган энг яхши асарлари ҳусусида фикрлашамиз.

Совет кишиларининг маънавий қамолоти, музика асарларининг савиясига бўлган талаби кундан-кунга ортиб бормоқда. Бу ҳол—музика санъати ижодкорлари зиммасига улкан масъулият юзлайди. Фестиваль кунларида Тошкентда «Кўпмиллатли совет музикасининг интернационал бирлиги» мавзусида ўтадиган СССР Композиторлар Союзининг сайёр Пленумида музика санъатимиз истиқболига боғлиқ ақтуал масалалар муҳокама қилинади, турли мунозаралар бўлади.

Ҳушлас, совет музикаси куйлари жуда кўп мароқли учрашувлар, иштироқли концерт программаларининг намойишига айланар экан, биз—ўзбек композиторлари фестивал меҳмонларини қучоқ очиб қарши оларканмиз: «Хўш келибсиз, азиз дўстлар!» деймиз.

Икром АКБАРОВ, композитор, Ҳамза номлидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати.

РЕКЛАМА
Эълонлар
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
29, 30 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.30 да
ЕШ ЛИРИК ХОНАНДАЛАР ИЖРОСИДА
КОНЦЕРТ
ҚАТНАШАДИЛАР:
«Марҳабо талантлар» телефестивалининг лауреати
Султонпошша УДАЕВА
Солистлар: Олимжон Орифжонов, Турсунали Кейжаев, Махамаджон Хидиралиев, Комилжон Йўлдошев, Клара Нурматова, Назрулла Исматов, Каримжон Ғурунов, Турғун Маликов.
Билетлар сотилмоқда.

Ф. ХУЖАЕВ НОМЛИ 1-ПОИАФЗАЛ ФАБРИКАСИ
БАЗАСИДАГИ
143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980—81 ўқув йили учун
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ
ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА
БИЛИМ ЮРТИ ҚУНИДАГИ КАСЕЛАР БУНИЧА ЮКОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЕРЛАЙДИ: пойафзалнинг устки қисминини бичувчи, аёллар сумкаларини тийки бўйича тикувчилар, пойафзалнинг устки қисминини тайёрловчи, пойафзал тикувчи, ремонтчи, слесари, фрезерчи, тайер пойафзални қабул қилиш бўйича контролёр, электромонтёр, конструктор-модельер.
8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЎҚУВЧИЛАРГА ҲАР ОИДА 70 СЎМДАН СТИПЕНДИЯ ТУЛАНАДИ.
Ўқуш муддати—6 ой.
Билим юрти ҳузурида ишчи-эшлар мактаби бор.
БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР 1-ПОИАФЗАЛ ФАБРИКАСИДА ВА ТОШКЕНТ ЧАРМ-ГАЛАНТЕРЕЯ ФАБРИКАСИДА ИШЛАЙДИЛАР.
Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент иш ҳақи билан таъминланадилар.
Мадаий ҳордиқ чиқариш учун Пойафзалчилар маданият саройи бор бўлиб, у ерда турли хил бадий ҳаваскорлик тўғрисидаги ишлайди. Саройда шунингдек катта спорт базаси бор.
Кирувчилар қўйидаги ҳужжатларини тақдим этадилар: директор номига ариза, маълумоти ва туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, соғлиғи тўғрисида справка, 3х4 см. катталидаги 6 та фотосурат.
ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.
Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 6/4 (84-автобус, 2, 6, 14-троллейбуснинг «1-пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 54-99-04.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
МАРКАЗИЙ
ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ
«ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ
9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горчилов квердес. 10.30 — Хайвонот олами. 11.30 ва 15.00 — Янгилар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.00 — Шахмат мактаби. 16.30 — Концерт. 17.10 — Сизга манзур шеърлар. 17.40 — Урал байчилари триос ижро этади. 18.30 — Ленин номи билан. 19.00 — Кувонк ноталар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Концерт. 20.20 — Масхарабоз. Бадий фильм. 1-серия. 21.30—Время. 22.05 — Футбол. «Зенит» — ЦСКА. Танафусда — Дунё воқеалари.
УЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ
ПРОГРАММАЛАРИ
1
11.30 — До-ре-ми-фа-оль. 12.00 — Ойин этак билан ёниб бўлмас. Бадий фильм. 1-серия. 13.00 — Третьяков галереясининг 103 дурдонаси. 18.20 — Ешлик. 18.50 — 1980 йил планини 7 ноябрда бажарамиз. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Ўзбекистонда совет

ТЕАТР
ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/IX да Сонов рикари, 26/IX да Қизил ялловдаги нук тулпорлар, 27/IX да Нодирбағим.
МУҚИМНИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 25/IX да Зеби Зебона, 26/IX да Олтин намар.
ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/IX да Отилмаган ўқ, 26/IX да Чандиқлар.
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Кулги нечаси», «Интерцир-80» иштирок этади (19.30).

ЦИРК
1
11.30 — До-ре-ми-фа-оль. 12.00 — Ойин этак билан ёниб бўлмас. Бадий фильм. 1-серия. 13.00 — Третьяков галереясининг 103 дурдонаси. 18.20 — Ешлик. 18.50 — 1980 йил планини 7 ноябрда бажарамиз. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Ўзбекистонда совет